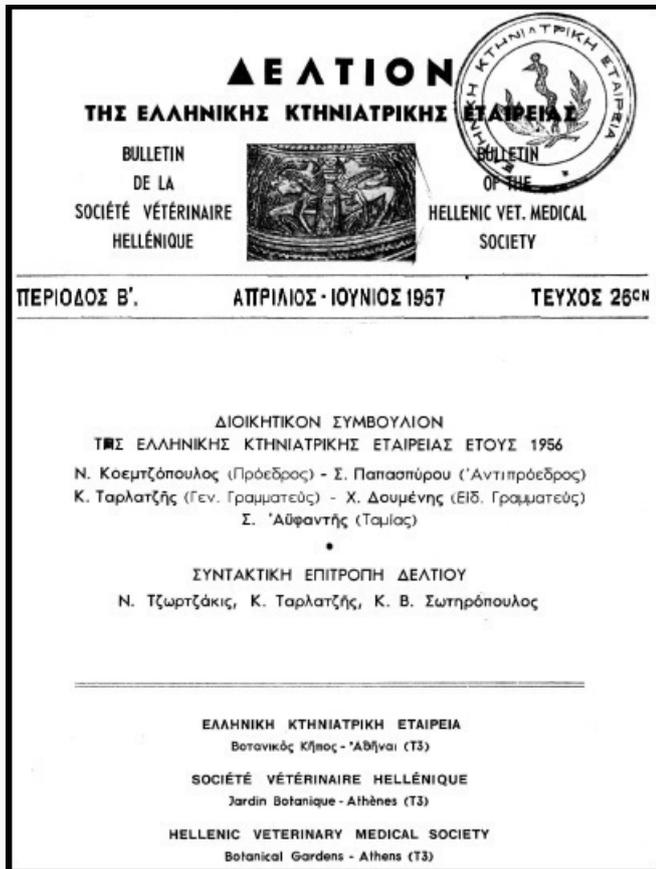

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 8, No 2 (1957)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΕΠΙ ΜΙΑΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΣ ΕΡΥΘΡΟΕΙΔΟΥΣ ΛΕΥΧΑΙΜΙΚΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΟΥ ΕΙΣ ΟΡΝΙΘΑΣ

Σ. Αῤῥφαντῆς, ΑΓΓ. Παπαδοπούλος

doi: [10.12681/jhvms.17694](https://doi.org/10.12681/jhvms.17694)

Copyright © 2018, Σ.Αῤῥφαντῆς ΑΓΓ.ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

Αῤῥφαντῆς Σ., & Παπαδοπούλος Α. (1957). ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΕΠΙ ΜΙΑΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΣ ΕΡΥΘΡΟΕΙΔΟΥΣ ΛΕΥΧΑΙΜΙΚΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΟΥ ΕΙΣ ΟΡΝΙΘΑΣ. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 8(2), 73–76.
<https://doi.org/10.12681/jhvms.17694>

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΕΠΙ ΜΙΑΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΣ ΕΡΥΘΡΟΡΕΙΔΟΥΣ ΛΕΥΧΑΙΜΙΚΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΟΥ ΕΙΣ ΟΡΝΙΘΑΣ

Ἑ π ό

Σ. ΑΨΦΑΝΤΗ καὶ ΑΓΓ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
Κτηνιάτρων - Μικροβιολόγων
Τοῦ Κτην. Μικροβιολ. Ἰνστιτούτου

Α΄ Η ΝΟΣΟΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ἡ Ἑλλάς εἶναι ἀπὸ τὰς χώρας εἰς τὰς ὁποίας ἡ λευχαιμία τῶν ὀρνίθων συναντᾶται συχνότατα. Ἡ ἀσθένεια προϋπῆρχεν ἀσφαλῶς καὶ εἰς τὰς ἐντοπίους φυλάς πρὸ τοῦ Β΄ Παγκοσμίου πολέμου. Πλὴν ὁμως, τὰ τελευταῖα ἔτη, παρατηρήθη ἀνησυχητικὴ αὔξησις τῆς νόσου (6), ἡ ὁποία κατὰ τὴν γνώμην μας ὀφείλεται α) εἰς τὰς εἰσαγωγὰς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ μεμολυσμένων ὄων καὶ νεοσσῶν, β) εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν ἐκτροφὴν φυλῶν εὐπαθῶν ὡς ἡ Leghorn καὶ γ) εἰς τὴν ἐντατικὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν πτηνῶν.

Ἄπασαι αἱ μορφαὶ τῆς λευχαιμίας παρατηρήθησαν, ἀλλ' ἡ ἐρυθροειδὴς εἶναι ἡ πλέον σπανία. Νομίζομεν ὁμως ὅτι τοῦτο εἶναι φαινομενικόν, λόγῳ τῆς ἐλλείψεως κατὰ ταύτην ἐμφανῶν ἀνατομο-παθολογικῶν ἀλλοιώσεων) καὶ τῆς συγχύσεως ἥτις δυνατόν νὰ συμβῇ μετὰ τῶν ἐτέρων ἀπειρορίθμων ἀσθενειῶν παρουσιαζομένων ὑπὸ μορφὴν ἀναιμίας.

Ἡ μορφὴ αὕτη τῆς Λευχαιμίας εἶναι ἡ πλέον παραμεληθεῖσα, τοῦλάχιστον παρ' ἡμῖν. Δέον ὅθεν νὰ μελετᾶται βαθύτερον ἐκάστη περίπτωσις, ἵνα δυνηθῇ τις μετὰ ἀπὸ πολλὰς περιπτώσεις, νὰ ἐξάγῃ συμπεράσματα.

Ἡ ἡμετέρα περίπτωσις, περὶ ἧς ἀσχολεῖται ἡ παρούσα ἀνακοίνωσις ἀφορᾷ ὀρνίθα προσκομισθεῖσαν εἰς τὴν κλινικὴν πτηνῶν τοῦ Κ. Μ. Ι. ἙΨπ. Γεωργίας εἰς Ἀθήνας.

Β΄. ΗΜΕΤΕΡΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΣ

α) Ἄναμνηστικόν. Πρόκειται περὶ πτηνοτροφείου ἐκτρέφοντος ὀρνίθας Leghorn, ἀνήκοντος εἰς τὸν κ. Γ.Μ. (Βοηλίσσια).

Κατὰ τὴν νεαρὰν ἡλικίαν τὰ πτηνὰ ὑπερέβαινον τὰ 800. Κατὰ τὸν τρίτον πρὸς τὸν τέταρτον μῆνα τῆς ἡλικίας των ὁ ἰδιοκτήτης δι' ἐπιλογῆς περιώρισε τὸ σμῆνος εἰς 700 πτηνὰ, ἀπολύτως ὁμοίμορφα καὶ ὕγιᾶ.

Ἐκτοτε ἡ διατροφή ἦτο ὀρθολογικὴ ἰσορροπημένη καὶ ἐνισχυμένη εἰς Βιταμίνας.

Εἰς τὴν ἡλικίαν τῶν 5 μηνῶν τὰ πτηνὰ εὐρίσκονται εἰς πλήρην σωματικὴν ἀνάπτυξιν ἢ φθοκία ἀρχίζει κανονικῶς καὶ διατηρεῖται εἰς ὑψηλὸν ποσοστὸν.

Εἰς τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ἀρχίζουν νὰ παρουσιάζονται κρούσματα Λευχαιμίας (νευρικῆς, σπλαχνικῆς καὶ ὀφθαλμικῆς) εἰς ποσοστὸν μὴ ὑπερβαῖνον τὰ 3 %.

Εἰς ἡλικίαν 10 μηνῶν ὁ πτηνοτρόφος παρατηρεῖ δύο ὄρνιθας ἀναιμικὰς τῶν ὁποίων ἡ θρέψις δὲν ἦτο κανονικὴ. Εἰς μικρὸν χρονικὸν διάστημα ἡ σχετικὴ ὠχρότης τῶν λοφίων, καλαίων ὡς καὶ τῶν βλεννογόνων μεταβάλλεται εἰς ὑφικτερικὴν χροιάν, ὁ ἰδιοκτήτης φοβούμενος αἰφνίδιον θάνατον, παραδίδει ταύτας εἰς τὴν κατανάλωσιν.

Μετὰ ἓνα μῆνα ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω περιστατικὰ παρουσιάζεται τρίτον, εἰς ἑτέραν ὄρνιθα ἡλικίας 12 μηνῶν, μὲ τὰ αὐτὰ συμπτώματα. Τὴν φορὰν ταύτην, ὁ ἰδιοκτήτης προφανῶς ὑποπιεζόμενος ἄγνωστὸν τι μεταδοτικὸν νόσημα, μᾶς παρακαλεῖ νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὴν ἔκτροφὴν του.

β) **Συμπτωματολογία.** Κατὰ τὴν λεπτομερῆ ἐξέτασιν τῶν πτηνῶν καὶ τῶν ὄρων ἐκτροφῆς διαπιστοῦμεν ὅτι ἡ διατροφή εἶναι καλὴ, ἡ δὲ ὑγιεινὴ κατάστασις τοῦ σμήνους ἱκανοποιητικὴ.

Ἡ ἀσθενὴς ὄρνις παρουσιάζει ἑλαφρὰν ἀνορεξίαν καὶ ἱκτερικὴν χροιάν δέρματος καὶ βλενογόνων. Ἀφοῦ ὑπεβάλαμεν τὸν ἰδιοκτήτην εἰς ἐρωτήσεις ὑποπιεζόμενοι σπανίαν περιπτώσιν λευχαιμίας δίχως νὰ καταλήξωμεν εἰς συμέρασμα, παρελάβομεν τὸ πτηνὸν καὶ τὸ ἐθέσαμεν ὑπὸ παρακολούθησιν ἐπὶ ἑξαήμερον.

Κατὰ τὴν περίοδον ταύτην ἐπραγματοποιήσαμεν πλήρην αἱματολογικὴν ἐξέτασιν· εἶτα δὲ ἐθανάτωσαμεν τὴν ὄρνιθα.

γ) **Νεκροψία.** Παρατηρήσαμεν ἑλαφρὰν σπληνομεγалиαν τὸ δὲ αἷμα ἦτο ὑδραιμικὸν καὶ χροιάς ἐρυθροκίτρινου. Παρατηρήθη μυϊκὴ ἀτροφία καὶ ἀποχρωματισμὸς τῶν μυϊκῶν ἰνῶν των, τὰ δὲ ὀστᾶ κατὰ τὴν τομὴν των, ἐδείκνυον μυελὸν χροιάς ὠχροκίτρινου.

δ) **Αἱματολογικὴ ἐξέτασις.** 1) Διὰ τῆς ἀπλῆς ἐξετάσεως ἐπιχρίσματος αἵματος εἰς τὸ μικροσκόπιον παρατηρήθη ἀνισοκυττάρωσις, ποικιλοκυττάρωσις καὶ θρομβοκυττοπενία.

2) Χρόνος πήξεως τοῦ αἵματος, ἠϋξημένος, λίαν αἰσθητῶς ἦτο 16'.

3) Ἡ καταμέτρησις τῶν κυττάρων τοῦ αἵματος ἔδωκεν τοὺς ἑξῆς ἀριθμούς.

Ἐρυθροκύτταρα 980.000/mm³.

Λευκοκύτταρα 38.000/mm³.

Ἄωρα αἱματικά κύτταρα * 56.000/mm³.

* (Προερυθροβλάσται, ἐρυθροβλάσται, νορμοβλάσται, μυελοκύτταρα κλπ.).

4) Διά τής εξέτασεως και καταμετρήσεως επιχρίσματος αίματος κερωσμένου διά τής Μεθόδου May - Grünwald-Giemsa άνεύρομεν τὰ εξής αιματολογικά στοιχεία επί 212 καταμετρηθέντων κυττάρων.

	ΕΡΥΘΡΟ- ΒΛΑΣΤΑΙ	ΝΟΡΜΟ- ΒΛΑΣΤΑΙ	ΕΡΥΘΡΟ- ΚΥΤΤΑΡΑ	ΜΥΕΛΟΒΛΑΣΤΑΙ ΜΥΕΛΟΚΥΤΤΑΡΑ	ΠΟΛΥΠΥ- ΡΗΝΑ	ΛΕΜΦΟ- ΚΥΤΤΑΡΑ	ΜΟΝΟ- ΚΥΤΤΑΡΑ	ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΜΟΡΦΑΙ
Ποσόν ἐπί τῶν 212	16	20	140	12	10	9	2	3
Ποσοστὸν ἐπὶ τοῖς %	7,5 %	9,9 %	66,1 %	5,7 %	4,7 %	4 %	0,9 %	1,7 %

ΣΗΜ.: Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐμμόρφων στοιχείων εἰς τὸ φυσιολογικόν αἷμα τῆς όρνιθος εἶναι ὁ κάτωθι (τὸ ἑκατοστιαῖον % ἐξάγεται ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἐμμόρφων στοιχείων).

Ἐρυθροκύτταρα	2.600.000	} 91—94 %
Λευκοκύτταρα	30.000	
Λεμφοκύτταρα Πολυπύρηνα		
Θρομβοκύτταρα		1—2 %

Αἱ ἄλλαι μορφαὶ ἐλλείπουν ἐκ τοῦ φυσιολογικοῦ αἵματος τῆς όρνιθος. Γνωστὸν τυγχάνει ὅτι τὰ 60 % τῶν λευκοκυττάρων ἀποτελοῦνται ἐκ μονοπυρήνων καὶ 40 % ἐκ πολυπυρήνων (οὐδέτερο. βασεοφ. ἠωσινόφιλα).

Γ'. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ὡς ἐμφαίνεται, πρόκειται περὶ περιπτώσεως ἐρυθροειδοῦς λευχαιμίας, μορφῆς καθαρῶς ἔνδοαγγειακῆς λευκώσεως, ἣτις χαρακτηρίζεται ἐκ τῆς ὑπάρξεως ἐντὸς τοῦ αἵματος τῶν ἁώρων μορφῶν τῆς ἐρυθρᾶς σειρᾶς (προερυθροβλάσται, ἐρυθροβλάσται νορμοβλάσται).

Ἐξ ἄλλου ἢ άνεύρεις ἀριθμοῦ τινὸς μυελοβλαστῶν καὶ μυελοκυττάρων ἀποδεικνύει καὶ ἀντίδρασιν τινὰ τῆς λευκῆς σειρᾶς τῶν κυττάρων τοῦ αἵματος. Τοῦτο συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως τῶν ἀμερικανῶν συγγραφέων περὶ συνυπάρξεως τῆς ἐρυθροειδοῦς μετὰ τῆς μυελοειδοῦς λευχαιμίας (Erythromyeloblastosis) μετὰ ὑπεροχὴν τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης μορφῆς.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) Lesbougris G.: Pathologie des oiseaux, 1941.
- 2) Biester H. E.: Diseases of Poultry 1945.
- 3) Coutral G. et Winton B.: Poultry science, 32, 1953.
- 4) G. le Durcel: Bul. Inst. Pasteur, 52, 1954.
- 5) Burger E. and Card L.: Diseases and Parasites of Poultry, 1943.
- 6) Ταρλατζή Κ. καὶ Δραγώνα Π.: Ἡ συχνότης τῶν νοσημάτων τῶν κατοικιδίων πτηνῶν ἐν Ἑλλάδι, 1953-1954. Δελτίον Κ. Ε. 1975, 19.
- 7) Παπαδοπούλου Α.: Αἱ μεταδοτικαὶ λευχαιμίαι τῶν όρνίθων, 1956.

S O M M A I R E

Étude d'un cas de Leucemie erythroïde chez la poule

P a r

Sot. Ayfantis - Ang. Papadopoulos

Les auteurs étudient et décrivent au point de vue clinique et hématologique un cas de Leucemie érythroïde chez une poule et ils pensent que cette forme de Leucemie est beaucoup plus repandue en Grèce que l'on croit Mais son depistage clinique est difficile et on doit toujours faire un examen hématologique methodique pour pouvoir faire une statistique serieuse sur sa frequence.

 Η ΧΡΟΝΙΑ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗ ΝΟΣΟΣ ΤΩΝ ΟΡΝΙΘΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ὑ π ὶ

Κ. ΤΑΡΛΑΤΖΗ, Σ. ΑΨΘΑΝΤΗ, Π. ΔΡΑΓΩΝΑ καὶ Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Εἰ σ α γ ω γ ῆ

Ἡ Νόσος αὕτη ὀνομαζομένη ὑπὸ μὲν τῶν Γάλλων *Maladie Respiratoire Chronique* καὶ τῶν Ἀμερικανῶν *Chronic Respiratory Disease (CRD)* ἀποκαλεῖται ὑπὸ τινων ἐρευνητῶν καὶ «μόλυνσις τῶν ἀεροφόρων σάκκων» *Air Sac Infection* ἂν καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο ὑπονοεῖται συνήθως Σύνδρομὴ χαρακτηριζομένη ἀπὸ ἀλλοιώσεις τῶν ἀεροθαλάμων καὶ ἀπὸ κλινικὰς ἐκδηλώσεις μὴ ὀφειλομένης ὅμως ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ γενεσιουργὸν αἷτιον τῆς Χρονίας Ἀναπνευστικῆς Νόσου (ΧΑΝ) ἀλλ' εἰς συνεργεῖαν διαφόρων νοσογόνων παραγόντων.

Ὡς αἰτιολογικοὶ παράγοντες τῆς Χρονίας Ἀναπνευστικῆς Νόσου φέρονται :

1) Μικροοργανισμὸς κείμενος εἰς τὸ μεταίχιμον τῆς ὁρατότητος διὰ τοῦ κοινοῦ μικροσκοπίου καὶ διηθητὸς διὰ τοῦ ἠθμοῦ Seitz. Ἡ ἀκριβὴς φύσις αὐτοῦ δὲν εἶναι γνωστὴ, πάντως θεωρεῖται γενικῶς ὅτι οὗτος ἀνήκει εἰς τὴν ὁμάδα τῶν μικροοργανισμῶν τῶν προσομοιαζόντων πρὸς τὸν τοιοῦτον τῆς Πλευροπνευμονίας τῶν Βοῶν (PPL0). Κατ' ἄλλους οὗτος ταξινομεῖται μεταξὺ τῶν *Borelomycetales* καὶ ὀνομάζεται *Borelomycetes Gallinarum*.

Ἐτεροι μικροοργανισμοὶ τῆς αὐτῆς ὁμάδος προκαλοῦσι ὡς γνωστὸν διαφόρους νόσους τῶν ζώων ὅπως π.χ. τὴν λοιμώδη ἀγαλαξίαν τῶν αἰγο-